

НАШЕ

ЖИТТЯ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 38 (630)

Субота, 29 вересня 1979 року

Ціна 2 коп.

Газета виходить
з липня 1967 року
щотижня

П'ятирічку — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна

ЗВЕРНЕННЯ передових робітників харківських УВП і компактних груп державних заводів до всіх глухих трудівників України

Дорогі товариші!

У ці дні весь радянський народ успішно трудиться над виконанням завдань і соціалістичних зобов'язань четвертого року десятиї п'ятирічки, накреслює програму дострокового завершення п'ятирічного плану.

Професійна майстерність, досвід, невтомний пошук резервів допомагають досягти нових висот. Це найбільш яскраво проявляється в соціалістичному змаганні під девізом: «П'ятирічне завдання — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна», розпочате за ініціативою передових робітників московських підприємств.

Ми, учасники зустрічі, обговоривши Звернення передових робітників Харкова до всіх трудящих області, повністю його підтримуємо і закликаємо всіх трудівників з недоліками слуху ще активніше включитися в змагання, відзначити 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна новими трудовими здобутками.

Глибоко усвідомлюючи свою роль і відповідальність за виконання планів, схвалених XXV з'їздом КПРС, і взятих соціалістичних зобов'язань, кожен з нас вирішив зробити якнайбільший особистий внесок у дострокове завершення завдань десятиї п'ятирічки. Від нашої ударної праці залежить ус-

пішне виконання величних планів партії, дальше зростання добробуту радянського народу, а тому обмін нагромадженням виробничим досвідом, все те корисне, що ми запозичили тут один в одного, допоможе нам більш ефективно працювати і достроково подолати накреслені рубежі.

Щоб рух став по-справжньому масовим, ми звертаємося до ударників комуністичної праці, ветеранів і кадрових трудівників УВП та виробничих об'єднань Товариства, до робітників компактних груп державних заводів і фабрик, до трудівників сільськогосподарства ще ширше розгорнути роботу по розвитку наставництва, постійно подавати шефську допомогу молодим трудівникам, домагатися, щоб поруч не було жодного відстаючого.

Дуже важливо підвищити рівень ідейно-виховної роботи, доходити до кожного трудівника, щоб він чітко уявив своє завдання в трудовому суперництві за дострокове завершення п'ятирічного плану.

Ми, як частка багатомільйонного заводу робітничого класу, звертаємося до всіх нечуваючих трудівників Харківської області і всієї України з закликом: **АКТИВНО ВКЛЮЧИТИСЯ В СОЦІАЛІСТИЧНЕ ЗМАГАННЯ ЗА ДОСТРОКОВЕ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ДЕСЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ.**

За дорученням учасників зустрічі: А. Г. БРЮХАНОВА — швея Харківського УВП-2, І. Т. ОРДА — обрубник тракторного заводу імені Серго Орджонікідзе, А. С. ЄСИН — укладальник-пакувальник електромеханічного заводу імені С. М. Кірова, Л. А. ЄФРЕМОВА — маляр Харківського УВП-1, Є. А. ЧАСТІЙ — слюсар-складальник моторобудівного заводу «Серп і Молот», Б. Л. ТРЯМІН — інженер заводу транспортного машинобудування імені Малишева, Ю. Б. СЕЧИН — лекальник заводу «Кондиціонер».

ДО ЮВІЛЕЮ — З НОВИМИ УСПІХАМИ

Того дня в Харківському обласному будинку культури глухих зібрався кращі передовики виробництва учбово-виробничих підприємств УТОГ та компактних груп державних заводів і фабрик міста, щоб обговорити Звернення передових робітників до всіх трудящих області, опубліковане в харківській обласній газеті «Красное знамя». Йшла зацікавлена розмова про те, як досягти нових висот в змаганні під девізом: «П'ятирічне завдання — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна». Учасники зустрічі, відзначивши досягнуте, основну увагу зосередили на нерозв'язаних питаннях, на наявних недоліках, що заважають успішному виконанню соціалістичних зобов'язань.

— Перетворюючи в життя рішення XXV з'їзду КПРС, всі глухі робітники і службовці нашого заводу зосереджують свої зусилля на дальшому підвищенні ефективності роботи, активно змагаються між собою, — сказав слюсар моторобудівного заводу «Серп і Молот» Д. В. СНИЩИН. — Основною метою змагання у нас на заводі стало підтягування відстаючих до рівня передових. Широка гласність трудового суперництва допомагає нам краще оволодіти виробничими навиками. Я змагаюся зі слюсарем нашого цеху Віктором Дисненком.

Ми постійно обмінюємося нагромадженням досвідом, продовжував Д. В. СНИЩИН, в своїй роботі використовуємо все краще, передове, прогресивне. І це допомагає

нам успішно справлятися з взятими зобов'язаннями. Як результат — обидва ми ударники комуністичної праці, досконало володіємо своєю професією, а тепер докладаємо всіх зусиль, щоб успішно завершити завдання десятиї п'ятирічки до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Про досягнення у виконанні планових завдань і соціалістичних зобов'язань розповіла у своєму виступі на зустрічі маляр Харківського УВП-1 Л. А. ЄФРЕМОВА. 29 чоловік нашого підприємства вже виконали п'ятирічку. У досягнутих успіхах неабияке значення відіграло добре організоване навчання у школах комуністичної праці і економічних знань. На заняттях трудівники підвищують свої знання з економіки, вивчають передові методи і прийоми праці, розширюють світогляд. Первинним організаціям УТОГ і комітетам профспілки підприємств необхідно більше проявляти ініціативи по залученню робітників і службовців, особливо молоді до занять, а кадровим робітникам і передовикам виробництва слід повсякденно надавати їм допомогу в розв'язанні різних виробничих питань, підвищення їх морального та ідейно-політичного рівня.

Обрубник тракторного заводу імені Орджонікідзе І. Т. ОРДА зупинився в своєму виступі на питаннях суміжних професій. Якщо раніше когось з членів бригади не було на роботі, то це позначалося на результатах праці всього колек-

тиву. Тоді ми вирішили, сказав І. Т. Орда, щоб всі члени бригади оволоділи суміжними операціями. Тепер кожен робітник досконало знає дві-три суміжні професії, що позитивно позначається на успіхах бригади.

Працюючи під девізом: «З першої години зміни — ударна праця», наша комсомольсько-молодіжна бригада неодноразово виходила переможцем змагання в цеху та на ХТЗ, а тепер готується зустріти 110-у річницю з дня народження В. І. Леніна завершенням п'ятирічного завдання.

Про ошадливе використання кожної робочої хвилини, говорив в своєму виступі інженер заводу транспортного машинобудування імені Малишева Б. Л. ТРЯМІН. З хвилин напруженої творчої праці складаються звитяга передовиків і новаторів виробництва, слава кращих колективів. Робочий час — це загальне надбання, тому необхідно робити все для того, щоб максимально його ущільнювати і суворо питати з тих, хто розтринькує дорогі хвилини. Далі Б. Л. ТРЯМІН розповів про ту роботу, яку проводять інженерно-технічні працівники заводу по ошадливому і раціональному використанню робочого часу.

Одна з кращих робітниць Харківського УВП-2 швея А. Г. БРЮХАНОВА загощила увагу присутніх на питаннях якості продукції. Найкращий результат завжди там, де цій важливій справі приділяють належну увагу, де результати якос-

ОСНОВА ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ

Машинобудування оснащує прогресивною технікою всі галузі народного господарства. На підприємствах, в науково-дослідних організаціях і конструкторських бюро творчо трудяться багатомільйонна армія робітників, інженерно-технічних працівників і вчених. Радянський Союз по випуску тракторів, сільськогосподарських машин, металорізальних верстатів, тепловозів, електровозів та багатьох інших видів машинобудівної продукції займає перше місце в світі.

Трудівники машинобудівної промисловості в десятиї п'ятирічці, як визначено XXV з'їздом КПРС, повинні значно збільшити обсяг виробництва і підвищити технічний рівень машин, обладнання і приладів, їх продуктивність і надійність. Особлива увага приділяється розробці і впровадженню обладнання для принципово нових технологічних процесів.

День машинобудівника по праву вважають своїм святом і члени нашого Товариства, що трудяться на провідних підприємствах державної промисловості — Харківському тракторному заводу, Ворошиловградському тепловозобудівному заводу імені Жовтневої революції, Київському мотоциклетному заводу, Одеському заводу сільськогосподарського машинобудування імені Жовтневої революції, Херсонському комбайновому заводу та багатьох інших.

Активну участь в дальшому розвитку і збільшенні випуску машин у республіці беруть також і колективи учбово-виробничих підприємств та об'єднань Товариства. Так, Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт» постачає машинобудівним заводам для комплектації реле РПУ-2 та РПС, ДВО «Електромагніт» — магнітні пускачі, Ворошиловградське та Полтавське УВП-2 випускають однофазні електромагніти серій МТ і ЕД, що призначені для дистанційного управління гідравлічними,

пневматичними та іншими механізмами, головним чином в схемах автоматики металорізальних верстатів.

ЦК КПРС і Рада Міністрів СРСР влітку минулого року прийняли постанову «Про дальший розвиток машинобудування у 1979—1980 роках». Додатково до завдань, встановлених п'ятирічним планом, машинобудівним міністерствам доручено розробити й організувати випуск нових видів техніки, забезпечити зниження ваги машин і обладнання, зменшити втрати металу при їх виробництві, підвищити ступінь механізації праці і значно скоротити на цій основі чисельність робітників, що зайняті ручною працею.

Велику роботу належить виконати у всіх галузях машинобудування в зв'язку з реалізацією постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про поліпшення планування і посилення впливу господарського механізму на підвищення ефективності виробництва і якості роботи». Як відомо, в більшості галузей вводиться в ролі основного новий показник — нормативної чистої продукції. Даний показник апробовано на підприємствах Міністрмашу, Міненергомашу, Мінхімашу та інших.

В. ЯКОВЕНКО.

Член УТОГ Ярослав Семочко (знімок вгорі) працює слюсарем на заводі «Левіприлад». У минулому році він вийшов переможцем соціалістичного змагання, а нині, готуючи гідну зустріч 110-ї річниці від дня народження В. І. Леніна, Я. Семочко виконує норми виробітку на 140 процентів. Ударник комуністичної праці, наставник молоді — таким його знають товариші по роботі.

Фото Я. ВСЕВОЛОЖСЬКОГО.

ДЕВІЗ ЮНОСТІ — ДРУЖБА

Маршрути дружби учасників зустрічі трудящих молоді соціалістичних країн «Ми будемо соціалізм і комунізм» пройшли по багатьох містах, ударних комсомольських будовах нашої країни. Посланці братніх комуністичних спілок познайомилися з досвідом роботи комітетів ВЛКСМ по мобілізації юнаків і дівчат на успішне виконання народногосподарських планів, зустрілися з трудовими колективами, взяли участь у мітингах дружби, конкурсах професійної майстерності.

Тепло приймали будівельники олімпійського села в Москві радянських учасників форуму юності. На цій Всесоюзній ударній комсомольській будові, де достроково завершено монтаж усіх житлових будинків, відбувся обмін досвідом по організації соціалістичного змагання молодіжних колективів.

На багатьох підприємствах члени делегацій взяли участь у «Трудових десантах». Так, посланці Куби в ленинградському об'єднанні «Кировський завод» разом з молодими виробничниками склали трактор К-701.

З досвідом роботи комітетів ВЛКСМ, підприємств Волгограда познайомилися чехословацькі юнаки і дівчата, посланці Болгарії зустрілися зі своїми ровесниками — будівельниками Тюмені.

Поїздки учасників форуму юності по країні стали яскравим свідченням непорушного братерства і плідного співробітництва молоді країн соціалізму.

(Кор. ТАРС).

В. КОЗИР,
інструктор Харківської обл-
профради по роботі
серед глухих.

УСПІХ ВИРІШУВАТИМУТЬ ПРОПАГАНДИСТИ

У постанові «Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи» ЦК КПРС відзначає, що успіх політичного навчання і економічної освіти повністю залежить від теоретичного і методичного рівня пропагандистських кадрів. Уміло підібрати, навчити і виховувати їх, оточувати повсякденною турботою і увагою — обов'язок всіх партійних організацій. Тому партійним бюро Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» своєчасно було підібрано керівників занять як із числа комуністів, так і безпартійних інженерно-технічних працівників, які мають відповідну освіту і досвід пропагандистської роботи.

У нас створено вісім навчальних груп, які охоплюють 197 чоловік. Слухачі вищої ланки, де керівником головний інженер об'єднання В. Р. Пікур, вивчатимуть тему: «XXV з'їзд КПРС про науково-технічний прогрес», середньої ланки — члени КПРС (керівники З. В. Калиниченко) — тему «Вчення, яке перетворює світ». Шість груп по цехах, дільницях і відділах (керівники Ю. А. Солодовников, І. М. Лопін, А. А. Ко-

роль, В. М. Корячко, М. А. Мее-ров, В. В. Смеляненко) вивчатимуть біографію В. І. Леніна.

Керівникам груп мають бути властиві висока відповідальність за зміст і результати занять, які вони проводять, творчі пошуки нових форм і методів навчання людей.

При проведенні політичних занять пропагандисти порушуватимуть найбільш актуальні питання з життя підприємства — це боротьба за підвищення ефективності виробництва, якості виробленої продукції, підвищення продуктивності праці, зміцнення трудової дисципліни. Вони мають виховувати слухачів у дусі непримиренності до антигромадських проявів і ворожої нам ідеології та моралі, в дусі вірності комуністичним ідеалам.

Немає сумніву, що одержані слухачами знання сприятимуть піднесенню їх політичної і трудової активності, успішному виконанню ними завдань і соціалістичних зобов'язань, взятих на четвертий рік і десяту п'ятирічку в цілому.

І. КАТАЄВ,
заст. секретаря парторганізації ДВО «Електромагніт».

ВСЕ НАПОГОТОВІ

В понеділок у трудових колективах, організаціях і установах розпочинаються заняття в мережі політичної і економічної освіти. Це найбільш масова форма навчання трудящих у нашій країні, яка охоплює мільйони людей. Мета — виховання трудівників у дусі високої ідейності і відданості соціалістичній Батьківщині, справі комунізму, вироблення в них господарського підходу до розв'язання на-сущих виробничих та інших питань.

На Дніпропетровському УВП у 1979—1980 навчальному році діятимуть: школа основ марксизму-ленінізму по курсу «Вчення, яке перетворює світ», де навчатимуться 25 інженерно-технічних працівників і службовців підприємства та школа комуністичної праці по курсу «Передовий досвід підвищення ефективності виробництва і якості роботи».

Керівництво школами доручено добре підготовленим ідеологічним працівникам, які мають багатий досвід пропаган-

дистської і агітаційної роботи. За пропозицією партійного бюро підприємства цього року Кіровський райком Компартії України м. Дніпропетровська повторно затвердив пропагандистами директора підприємства Дмитра Тарасовича Ільченка і головного інженера Марію Олексіївну Кузнецову.

Обидва пропагандисти мають значний партійний стаж. Їх виступи перед слухачами завжди змістовні і дохідливі, матеріал, який вони подають, діловий, конкретний, тісно пов'язується з трудовим життям колективу підприємства.

До початку нового навчального року все напоготові: обладнання кабінети, де проходять заняття, складено списки слухачів, керівники готуються до лекцій. Все зроблено для того, щоб навчання в школах основ марксизму-ленінізму і комуністичної праці розпочалося організовано, на високому теоретичному і методичному рівні.

Р. КАШИРІНА,
м. Дніпропетровськ.

Багато славних робітниць трудиться на Лебединському учбово-виробничому підприємстві Сумської області. Серед них і Ганна Харитонівна Іванова, яка 16 років тому прийшла у колектив, а нині — спеціаліст, ударниця комуністичної праці. Обслуговуючи довальний верстат, вона виконує норму на 115—120 процентів, перемагає соціалістичного змагання 1978 року.

Колектив УВП обрав Ганну Харитонівну членом жіночої ради, вона бере активну участь у громадському житті підприємства.

На знімку: Г. Х. Іванова.

Фото І. МІНДЕЛЯ.

ЖИТИ — ВІДПОВІДАТИ ЗА ВСЕ

Така тема диспуту в Уманському будинку культури УТОГ збрала чимало аудиторію нечуючих. Бо й справді, чи не найголовніше в житті розуміти його розмаїття і визначити свою роль у ньому.

Робітниця швейної фабрики Марія Гнатівна Полякова згадує як дитиною в роки воєнного лихоліття у складі школи для глухих евакуювалась на схід. В ті важкі дні держава не залишила на призволяще дітей, обділених слухом. Піклувалась, як рідна мати.

Після закінчення школи вона пішла працювати на Сталинградський оборонний завод. А коли нависла смертельна загроза місту на Волзі, разом з іншими робітницями різ зброєю в руках відстояла кожну вулицю, будинок, аж поки не був ущент розгромлений ворог.

В 1952 році вона стала матір'ю. У міру зростання сина, мати прониклась розумінням, що найкраща подяка Вітчизні — передати йому свою гарячу любов до землі, до людей. Бо в дітях наше особисте і загальнодержавне майбутнє. І тепер її син — офіцер Радянської Армії Поляков — відмінно несе нелегку військову службу по охороні мирної праці радянських людей. Як сказав поет: «Твій син готовий все віддати, щоб не шрапнелі, — впали роси, не зливи куль-дзвеніли коси, громи гриміли — не гармати».

В ході дискусії викристалізовуються складові «відповідати за все».

— За моральне здоров'я сім'ї — найпершого осередку держави, — доводить до нашого розуміння почесний робітник заводу сільськогосподарського машинобудування Голуб Т. А.

— За виховання дітей, — кращий наставник молоді на швейній фабриці, ударник комуністичної праці Карпенко М. І.

— Щоб і товариш по роботі чи сусід по квартирі теж мав добрий настрій, — техробітниця Ясинська А. А.

— Насамперед за доручену тобі справу, — директор Будинку культури УТОГ Кравченко Г. Є.

Що ж, кожний струмочок думки тим цінний, що б'є з джерела пе-

реконання — міцного фундаменту усіх наших діянь.

— Такі диспути — краща школа виховання. Бо все, що народжується від серця і в боротьбі, вистойти навіть проти шквальних вітрів життя, — каже Григорій Єфремович Кравченко.

Хай читач пробачить цей виступ, бо автор переконаний, що навіть дерево думки краще сприймається через кожен відгілок.

— Ми часто практикуємо сімейні вечори, адже довноцінність життя в колективі, — продовжує Г. Є. Кравченко. — При різних уподобаннях кожного члена родини повинна єднати потреба праці, гарної поведінки, розуміння прекрасного, почуття обов'язку, правдивої сприйняття навколишнього світу. Виходячи з цього, ми будемо робити нашого культосвітнього закладу, щоб кожен член УТОГ міг одержати в силу наших можливостей поживу для свого серця й душі.

Завідуючий відділенням міської дитячої лікарні І. С. Гаврилов був душею сімейного вечора на тему: «Варто замислитись». Чого гріх таїти, не кожен має час, зрештою й бажання вчитувати в журналах медичні статті, проте не зайве кожному знати, як згубно впливає батькова чарка на життя дитини. До речі, лікар тут розповів і про профілактику різних захворювань.

Довго пам'ятатиметься вечір «В ім'я щастя дітей». Коронна частина вечора — усно-мімічний журнал — глибокий засів на серцевому ґрунті, зерна виховання в сім'ї дітей у дусі патріотизму і радянської національної гордості.

Вечірньої пори з гомінкою магістралі імені Карла Маркса люди повертають в тихий провулок до Будинку культури УТОГ. Літня домогосподарка Поліна Назаренко з донькою Феклою ведуть за руку онука Славіка. Ідуть машинобудівник Микола Бадружак з дружиною Стефою, робітниче подружжя Карпенків, Діденки, Павлови, Полякови, Халтуріни... Ідуть люди до культзакладу, щоб проглянути новий фільм у чудовому перекладі Т. В. Марченка, чи подивитися фрагменти «Циганів»

О. С. Пушкіна у постановці місцевих аматорів, прилучитись на літературному вечорі до казок Бажова на відзнаку 100-річчя його народження, взяти участь в обговоренні творів Л. І. Брежнєва «Мала земля», «Відродження», «Цілина».

Сім вечорів художньої самодіяльності за перше півріччя нинішнього року приємна можливість для кожного члена УТОГ перевірити свою мистецьку вдачу, як це з великим успіхом зробили тт. Кравченко, Лапша, Ясинська, Голуб, Плахута та інші, здійснивши постановку «Незабутній день», пантоміму «Музиканти». Тут, на сцені, постійно прописані вокальний, танцювальний та інші жанри самодіяльного мистецтва.

Неабиякою сценічною репутацією користується вже літній нечуючий різьбяр по дереву і каменю, природжений артист і художник Сергій Якович Бойчук. Слід віддати належне керівнику драматичного гуртка В. І. Височину, що зумів аматорство піднести до професійного рівня.

Активісти Будинку культури УТОГ часто виїжджають з лекціями, художньою самодіяльністю в села Уманського, Маньківського, Жашківського та Монастирщенського районів, де є первинні організації УТОГ.

Учасники зльоту глухих, що працюють в сільському господарстві Уманського району, обмінявшись досвідом роботи, заслухали лекцію про міжнародне становище, подивилися виступ аматорів сцени Будинку культури УТОГ.

— Такі зустрічі надихають до виробничої та мистецької творчості членів УТОГ, — говорить Е. Г. Кравченко, — адже комплексний підхід — наріжний камінь у будові виховання.

З цих позицій ми відзначаємо творчу роботу бібліотекаря Марії Захарівни Когут, яка часто проводить читачькі конференції та диспути за певними книгами. В читальному залі є добре оформлені списки рекомендованої літератури, свіжий номер стіннівки «За культуру», Дошка Пошани передовиків промисловості та сільського господарства.

м. Умань,
Черкаської обл.

М. ДОРОШ.

«Ручну працю — на плечі машин!» Цю думку людина реалізує з часів винайдення колеса. Але тепер мрія стала лозунгом дня.

Ми живемо у світі техніки. Нам звичні слухняна сила космічного корабля, який стрімко злітає вгору, впевнене гурчання двигуна автомобіля, домашнє цокання ходиків. Це нічого, що в одному випадку — ревіння тисяч кінських сил, а в іншому — плавне покачування маятника. Все це — розумна сила машин.

Серцевиною індустрії називають машинобудування. Воно — основа розвитку і досконалості всього народного господарського комплексу країни. Саме тому про нього особливо турбота. А у машинобудівників складні завдання.

XXV з'їзд КПРС намітив збільшити виробництво продукції машинобудування за п'ятиріччя в півтора з лишком разів. Працівники галузі повинні докласти великих зусиль, щоб створити надій-

РОЗУМНА СИЛА ТЕХНІКИ

ний фундамент примноження всієї економічної могутності країни. І кожний день — свідчення того, як розвивається, удосконалюється ця визначальна галузь.

Унікальне устаткування для електростанцій, потужні прокатні стани і конвертори, досконалі техніки для сільського господарства... Тільки за три роки п'ятирічки в країні освоєно виробництво і початок серійний випуск 8100 нових видів машин і устаткування для всіх галузей народного господарства.

В єдиному народногосподарському комплексі країни великою машинобудівною базою стала Україна.

440 об'єднань і заводів республіки зайняті створенням нової техніки. Тут представлені практично всі основні виробництва машино-

будівної промисловості. Енергетичне і транспортне, ковальсько-пресове і тракторобудування, точна механіка і приладобудування... За три роки п'ятирічки машинобудівники України створили більш як 1600 нових видів виробів, які відповідають найсучаснішим досягненням науки і техніки.

Зростає питома вага виробництва устаткування підвищеної потужності. Так, на Ждановському заводі важкого машинобудування освоєно випуск конверторів місткістю 350—400 тонн. Уперше в країні почав виробництво двосекційних вантажних тепловозів потужністю 8.000 кінських сил Ворошиловградський тепловозобудівний завод.

Нова техніка для вугільної промисловості, верстати з числовим програмним керуванням, випуск

сучасних обчислювальних комплексів М-7000 і М-6000, автомобілі і хімічне устаткування... Своїм особливим обов'язком українські машинобудівники вважають оснастити найновішою високопродуктивною технікою землеробів і тваринників. І такі машини вже створюються.

Вчені і конструктори розробили, а колективи Дніпропетровського і Тернопільського комбайнових заводів освоїли випуск комплексу машин, які забезпечують роздільне збирання цукрових буряків з доочисткою коренів і навантаження їх на транспорт. Ця техніка у 2,5 рази продуктивніша від виробленої раніше.

Створюються і десятки інших машин, здатних поставити сільське господарство на індустріальну основу.

Можна назвати дуже багато цифр, навести сотні прикладів успішного розвитку машинобудування в республіці. І за всіма показниками — ударна праця робітників та інженерів, конструкторів і вчених. Колективи підприємств галузі в першому півріччі цього року створили і реалізували продукції на 7 процентів більше, ніж за відповідний період минулого року. Перевиконано піврічний план виробництва турбін і генераторів, автомобілів і хімічного устаткування, засобів автоматизації і обчислювальної техніки.

«Працювати без відстаючих», «П'ятиріччі якості — робітничу гарантію» — таким є девіз соціалістичного змагання машинобудівників. Передові колективи широко підтримали почин «П'ятирічку» — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.»

(РАТАУ).

УГОЛЬ И РОЗЫ

...По благоустрою місто Донецьк займає одне з перших місць на Україні... В Донецьку на кожного мешканця висаджують по кущу троянд (з газет).

Полусонный автобус и ночь
Лишь под фарами мчится дорога,
Спят холмы и лески, городки
Эй, проснитесь! Донецк у порога!

Как подарок, на улицах розы!
День рожденья, наверно, у вас,
Уголь с розами... Снится иль
Аромат лепестков... Это, видно,
Камень с розой сдружил
Чтобы уголь горел и рождался бы
Без поэзии? Нет, невозможно!

Неожиданный шквал неспойных
Напряженье багрового света,
Терриконы в огнях — на земле,
Бьется сердце донецкое где-то.
И нежданная нежность в сиянии

Елена СМЕРНОВА.

В ЛЕСУ ПОД КИЕВОМ

Не дышу под березкою тонкой,
Только сердце мое — прыг да
На тропинке лосиха с лосенком
Изваянем застыли на миг.

Выражая укор и прощенье,
Укололо, кинжала острой,
Фиолетовых глаз вопрошенье,
Трепетание теплых ноздрей.

Хоть за мной — ни пера и ни пуха,
Но лосиха махнула хвостом
И лосенку в пушистое ухо
Прошептала: Сережка, пойдём!

Без поспешности, с царственным
Оба скрылись в высоких кустах.
Для меня пусть не будет обидой
Неприступной границы черта.

Эти добрые звери не знают,
Что за ними незримо хожу,
Невесомой рукою ласкаю
И опасность от них отвожу.

Я опять и опять вспоминаю
Взгляд лосиный в лесной стороне,
И убить браконьера желаю,
Если он повстречается мне!

Ирина ДУЦЕНКО.

ОСЕННИЕ МОТИВЫ

Кружатся желтые листочки,
Забрызгал дождик мокрой мглой.
Не греет солнышко, денечки
Покрылись серой пеленой.

Как быстро лето ускользнуло,
В прудах холодная вода
Пугает обесцвечена, остывша,
Опять настали холода.

Осенний лес, печальный лес,
Стоишь ты, золотом сверкая,
И лишь тревожный ветерок
В соснах вершинами играет.

Дубы могучие стоят,
Литою бронзой отливая,
Вершины шелпучат и шумят,
Осенней грусти нагоняя.

Береза белая грустит,
Кудрями пышными качая,
И с дубом тихо говорит,
Листву осеннюю роняя.

И скоро лес охватит сон,
Затихнут птичек хоры,
И лишь синичек перезвон
Продолжат леса разговоры.

Зинаида АНИКЕЕВА.
м. Донецьк.

МУДРЕ ДЖЕРЕЛО

Його цілющість пити і не спити,—
Воно вливає ніжність і тепло.
О, скільки в нього щедрості налито —
У це живлюще, мудре джерело.
Проб'є воно байдужий холод криги,
Завжди снаги прибавить у путі.
Порадниця найперша поруч — книга,
Супутниця найліпша у житті.
Нехай дороги повертають круто,
Незгод хмарини пропливають злі.
Та книгу нам ніколи не забути,
Її напутніх і крилатих слів.
Шикуються в шеренги на полицях
Томи новенькі, наче на парад.
Спішу до тебе, мудрості кринице,
Щоб і собі краплину звідси взяти.
Щоразу вабиш і постійно звеш ти!
Без тебе я, мов човен без весла...
Нехай не заростає вічна стежка
До молодой сили джерела.

В осіннім небі гуси голосні,
У небі перецьвілім крила сірі.
Вони замкнули літа теплі дні,
Тепер в далекий відлітають вирій.
Агей, куди ви?.. Трішечки заждіть.
Чому ви, гуси, в далеч заспішили?
Я теж за вами хочу в білий світ —
Мене візьміть на дужі свої крила.
Майнемо в казку, де живуть дива,
Де довго квітне літо й сині весни.
Там віщими стають прості слова,
Висять там часто райдуг переверсла.

Несе Телесик до ріки весло,
Змюка близько на хлоп'я чатус.
Та нетривке завжди у казці зло,
І щастя врешті радо торжествує.
Тож долю хай воно не обміне
І на вітрах невдач достійно гріє,
Як не берете, гусоньки, мене,
То полечу на вірних крилах мрії.

МАМИНІ РУКИ

Червоні від морозів руки,
Їх сікли нещадно злі вітри.
Тільки не торкала їх розпука,
Не боялись холоду й жару.
Хліб пекли, орали, нивку жали
І немало витерпіли бід.
В сорок першим батька проводжали,—
Ждуть його вже стільки довгих літ.
Де в руках малих береться сила?
Звідки приплива до них снага?
Тісно на зап'ястях синім жилам,
Як весною річці в берегах.
Підрастають непомітно внуки,
Осіннь щедрю долю не мина.
Та спочинку не шукають руки,
Хоч снується в косах сивина.
Мою душу гріє спомин світлий,
Щастя розправляє своє крило.
Доти буде затишно у світі,
Доки йтиме з рук оцих тепло.
З неба зорі, як з гілок ранети,
Падають у поле, ген за шлях.
Мирно спочиває вся планета
В маминих натомлених руках.

Костянтин ЛАЗАРЕНКО.

ГУМОРЕСКА

У НАШОМУ ВІДДІЛІ

Трудовий день у нашому відділі розпочинається точнісінько так, як у кінофільмі «Службовий роман». Захекані, розігріті дорогою і ранковою свіжістю співробітниця швидко дістають з сумочок пудру, губну помаду, люстерка і хвилини за десять приводять себе в порядок. Потім усе входить у звичну колею. Діловито клацають замки в столах, відкриваються ящики і на світ божий з'являються клубки голубих, червоних і зелених ниток, в'язальні крючки і спиці, недов'язані кофти і шарфики.

Робочий день розпочався, всі заповідливо працюють, обмінюючись без відриву від виробництва, враженнями вчорашнього вечора, зауваженнями з приводу роботи: як краще в'язати рукав, обрамити низ, яку краще підібрати вишивку...

Іноді нормальну робочу обстановку порушує телефонний дзвінок, але всі спокійні. Співробіт-

ниця, що найближче сидить біля апарата знімає трубку і вияснює, хто говорить і в якій справі. Якщо в особистій — тут же передає трубку кому слід. Якщо дзвінок службовий — ввічливо повідомляє, що Віра Олексіївна, на жаль, у від'їзді. Інцидент вичерпано — умиростворено рухаються спиці, потіскує шерсть. Робота йде.

Буває, що дзвонять з високої інстанції. Тоді все змінюється, в'язання відкладають, співробітниця, що чергує біля телефону, ввічлива, зібрана і люб'язна. Але розмовляти їй заважає голосний стук друкарської машинки, відчайдушний скрип старого пера (заіржавіле перо спеціально тримають для таких випадків, хоч пишуть усі безшумними, модними «кульками»).

— Вгамуйтеся, — з докором, не дуже голосно, але так, щоб обов'язково було чути на іншому кінці дроту, говорить вона, —

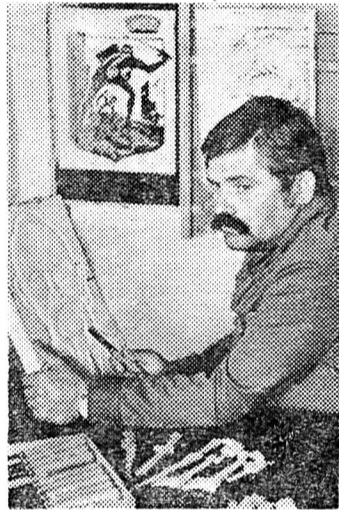
не втече ваша робота! Володимир Іванович говорить...

Все завмирає. Володимир Іванович у високій інстанції задоволено кладе трубку на важіль. Таки працюють люди!

Кажуть, що колишній начальник відділу вирішив навести порядок і для страху інших покарати одну співробітницю — звільнити її за неробство. Але та співробітниця з милою усмішкою подала йому свіжу газету, в якій було вміщено її знімок на фоні кофточок і шарфиків. «В. А. Холодкова — гласив підпис під фото — зайняла перше місце у міському конкурсі майстрів ручного в'язання! Беріть приклад з В. А. Холодкової»...

Прочитавши це, начальник вирішив не зв'язуватися з нею і пішов з відділу сам. За власним бажанням, як такий, що не справився з роботою...

Микола НИРОВ.
м. Вінниця.

Член нашого Товариства, художник Черкаського обласного будинку культури Петро Ступаков у вільний від роботи час захоплюється різьбою по дереву.
На знімку: самодіяльний митець за роботою над новим твором.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

В ДОМЕ ОТДЫХА

В доме отдыха ночь.
Затихает этаж.
Шелестят по паркету
Дежурной шаги.
Из бессонницы прочь
Улыбаю в тиши,
Хоть вокруг темь темна
И не видно ни зги.
В доме отдыха ночь.
А какой нынче век?
Неужели прошел
Только год, всего год?
На диване в углу

Спал родной человек —
Утром ранним ушел
В предрассветную мглу.
В доме отдыха ночь.
Почему я не сплю
И зачем возвратилась
Сюда невзначай?
Просто эту сосну
И березу люблю,
И простуженный шепот:
«Прощай! Не прощай!..»

Тамара ПЕРЕПЕЧАЙ.

С Л І Д САЙФІ КУДАШ

Коли пройдеш світанком ти по лузі,
Не виставляй ти мозолі
То не хвались ні недругам, ні друзям,
Що слід лишив ти на багато літ...
Зійде роса, і в травах зникне слід.

Залишиш слід
На свіжому снігу —
То не кажи нікому ні гу-гу,
Що ти зумів прокласти шлях...
Розтань сніг,
Йому —
Недовго жить в полях.

Коли пройдеш по стовповій дорозі,
Не виставляй ти мозолі
В знемозі.
Бо битий шлях не збереже слідів,
Хоч йди по ньому навіть сто разів.

Доки ти не нарядиш клубок
Своїх ниток —
Як на чужій основі все твоє
ткання —
Нема тобі в поетів визнання.
Знайди свої слова, свій лет,
І ти —
Поет.

СТАРІЙ БЕРКУТ

Між гір крутих
На нашому Уралі,
Як подорожній той,
Що без доріг не може жить,
Як мандрівник,
Що не боїться смерті,
В своїм гнізді
Старий орел сидить.

Крізь хмари
Зорить за багато гір.

Тріпочучи,
Як і колись світанням,
Чекає він зорі,
Щоб полетіти в світ.
Хоч і не юний він
І вже старі у нього крила,
Та він готовий
У політ.

Від всіх громів —
А їх було немало! —
Здрігається в задумі він.
Його в грозу не осліпило —

Переклав з башкирської
Григорій СТОЛЯРЧУК.

Іде чергове засідання Ради Львівського обласного будинку культури. Члени ради обговорюють план роботи культзакладу на наступний місяць.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ЗВІТУВАТИ ДО КОРЧАГІНА

Будинок цього музею вражає незвичайністю форм. Червоний зовнішній мур круглої галереї, який немовби завис на пілонах, нагадує маєво прапора під вітром. Символіка вражає і красномовна. Ім'я і життя письменника Миколи Островського, на честь якого споруджено музей, також стали прапором уже для кількох поколінь радянської молоді.

Музей височить на насипному пагорбі в центрі Шепетівки. Перших відвідувачів він прийняв цього літа. На сьогодні тут побувало вже кілька десятків тисяч чоловік. Звітувати до любимого героя Павки Корчагіна йдуть комсомольці з усієї Радянської країни.

На лацкані піджака директора музею Валерія Брицького комсомольський значок. Такі самі значки й у інших співробітників. Музей комсомольський.

Деякий час тому молодь Шепетівки звернулася до всіх юнаків і дівчат Хмельницької області, а потім і республіки з закликом створити фонд будівництва нового музею Миколи Островського. У відповідь на цей заклик кошти почали надходити не тільки з усієї республіки, а й з усієї країни. 29 вересня 1974 року, коли відзначалося 70-річчя з дня народження письменника, було закладено перший камінь музею.

У будівництві брала участь молодь багатьох міст республіки, десятки підприємств поставляли ма-

териали. В оздобленні використано граніт, мрамор, алюміній, базальтову плитку, різноколірну смальту.

Вісімдесят художників — з Києва, Львова, Вінниці, Житомира, Івано-Франківська, Кам'янця-Подільського — взяли участь в оформленні експозиції музею... Розміщена вона в круглій галереї і складається з двох частин. Перша розповідає про життя і діяльність Миколи Островського, друга — про увічнення його пам'яті й полум'яну творчість. Характерна особливість музею в тому, що тут одночасно представлено і історію Країни Рад, Ленінського комсомолу. Таке вирішення цілком законне. Все своє життя, всі сили, весь запал душі письменник віддав любимій Батьківщині, комсомолу й, увійшовши в безсмертя, став її частинкою.

...Під склом свідоцтво про успіхи й поведінку учня I класу Шепетівського двокласного початкового училища Миколи Островського. Довчитись майбутньому письменникові не довелося: треба було працювати, допомагати сім'ї. З роботи він пішов у революцію і віддав їй себе до останку.

Поруч з кайлом — наган. Зовсім не випадково. Саме так боролися з розрухою, яку викликала громадянська війна. Будували і відбивали нальоти бандітів.

Залізне ліжко. На ньому хворий письменник диктував свої

мужні романи. Поруч карта Іспанії з червоними і чорними прапорами. До останніх днів він уважно стежив за ходом битви республіканців з фашистами.

А коли коричнева навала сунула на нашу країну, в бій пішли його книги. У музеї експонуються твори письменника, знайдені в сумках полеглих героїв, бійців, які воювали в партизанському загоні імені письменника.

Сьогодні його ім'ям названо десятки вулиць, шкіл, піонерських дружин. Сотні трудових молодіжних колективів носять звання корчагінських. Є вони й тут, у Шепетівці, і в Києві, і в Москві, і на БАМі...

«Павло Корчагін став мірилом наших вчинків, взірцем вірності Батьківщині, своїй партії». — Ці слова, сказані Юрієм Гагаріним, відліто в металі. Вони дуже точно передають і сьогодиніше значення героя роману Миколи Островського в житті радянської молоді.

Є в музеї також особливий зал. — Тут ми проводимо прийом у піонери, комсомольцям вручаємо квитки, посвячуємо в робітники і проводжаємо молодь в армію, — говорить Валерій Брицький. — В урочисті й знаменні дні молодь міста йде до свого славного земляка. Як до взірця мужності, стійкості, відданості справі партії.

М. ЛЕЛІКОВ.

ДО 1500-РІЧЧЯ КИЄВА

Пам'ятник Богданові Хмельницькому

Київський пам'ятник вождю визвольної війни українського народу 1648—1654 років Богданові Хмельницькому — символ нашої минувшини, героїчної боротьби народу за свою національну незалежність.

Думка про його спорудження зародилася ще в тридцять років минулого століття. Одним з перших запропонував спорудити пам'ятник Богданові Хмельницькому перший ректор Київського університету Михайло Максимович. Він радиться з професором Московського університету Миколою Погодіним, який сповна поділяє його думку. Минуло чимало літ, поки вдалося добитися дозволу на спорудження у Києві пам'ятника. Олександр II, котрий деякий час грав роль ліберала, надіслав, однак, міністру фінансів таємну записку, в якій заборонив видати на пам'ятник з державної скарбниці бодай копійку! Понад рік велось листування між канцеляріями його імператорської величності і київського губернатора, поки цар не дозволив збирати кошти серед народних мас.

З метою заощадження ще не зібраних грошей, вирішили не влаштувати традиційний у такій справі конкурс, і відразу замовили проект пам'ятника відомому російському скульптору Михайлу Мікешину. Протягом кількох місяців митець напружено працював над ескізами проекту. Мікешин створив композицію, в центрі якої була скульптура гетьмана на коні. Досить своєрідне і художнє рішення постаменту. Його обрамлювали барельєфи, що передавали епізоди Зборівської битви, зустрічі Хмельницького з киянами в 1648 році і вікомні події Переяславської ради.

Вартість пам'ятника виявилася напрочуд високою — понад сто сорок п'ять тисяч карбованців. І це, не враховуючи коштів на метал, перевезення пам'ятника, його відливання! Згодом Михайло Мікешин, розу-

міючи, яке велике значення має цей твір для народу, значно поступився оплатою за нього. В результаті ціна зменшилася на п'ятдесят тисяч карбованців. Вся Україна збирала гроші на пам'ятник. Збереглися підписані листи, де поряд з карбованцями вписано селянські п'ятаки, зароблені тяжкою працею. Майже не було такого села на Україні, яке б не внесло своєї частки на спорудження пам'ятника.

Влітку 1872 року модель пам'ятника привезли до Києва і виставили для огляду. Але ми не ще п'ятнадцять років, перш ніж пам'ятник займе своє місце на площі біля Софіївського собору. Нарешті у 1880 році було відліто центральну частину пам'ятника — поставу Богдана Хмельницького на коні. На цьому, власне, й припинилася робота Мікешина над пам'ятником. Тільки 1884 року будівельний комітет отримав від міської Думи деякі кошти на встановлення пам'ятника. Однак, його митарства ще не скоро закінчилися. Виникла запальна дискусія, де його встановлювати. Здавалося б, не може бути двох думок — на Софіїв-

ському майдані, де 27 грудня 1648 року кияни вітали свого гетьмана з історичною перемогою. Але ні. Запротестували священики Софіївського собору, мовляв, не личить біля святопрестольної церкви зводити це ідолище. Пропонували місця на майдані, де зараз знаходиться Бесарабський ринок, біля Золотих воріт. І все ж, прогресивні громадськості вдалося зламати опозицію церкви. Було прийнято остаточне рішення — пам'ятник Богданові Хмельницькому спорудити на Софіївському майдані.

Тривалий час не могли знайти архітектора, який за мізерну плату згодився б спроектувати і звести постамент. Було кілька пропозицій. Одна з них навіть досить оригінальна — насипати справжній козацький курган, а на ньому встановити скульптуру. Але, зважаючи на те, що такий постамент вимагав би ледь не щорічного ремонту і дуже великих коштів на утримання, його відхилили. Був прийнятий проект інженера В. Сичурова, і 1885 року будівельна комісія доручила архітектору В. Ніколаєву, який цього часу зводив знаменитий Володимирський собор, виконати постамент з дикою нетесаного граніту.

Встановлювали пам'ятник дуже довго, з перервами. І тільки 1888 року кияни змогли, нарешті, побачити прекрасне творіння знаменитого російського скульптора.

...Нині майдан носить ім'я Богдана Хмельницького. Це один із наймальовничіших куточків міста, де люблять відпочивати кияни, і куди неодмінно приходять гості столиці України з усіх республік Радянського Союзу, з-за кордону. Саме тут відбувся вікомний мітинг жителів Києва і воїнів Радянської Армії, які у 1943 році звільнили місто від фашистських загарбників. Пам'ятник став своєрідним символом Києва.

В. ТУРКЕВИЧ.

УСПІХ ЖИТОМИР'ЯН

У Житомирі відбулися республіканські змагання з багатоборства комплексу ГПО серед глухих, в яких взяло участь 90 спортсменів з 21 обласної спортфедерації глухих, серед них 57 чоловіків і 33 жінки. В програму змагань входили забіги на короткій дистанції, метання гранати, кроси, стрільба, плавання.

В результаті триденних поєдинків перше місце і звання чемпіона 1979 року завоювала збірна команда Житомирського облвідділу УТОГ, яка набрала 316 очок, відірвавшись на 49 від найближчого суперника — збірної команди Харківського облвідділу. На третьому місці збірна Запоріжжя.

Переможцем серед жінок у віковій групі від 19 до 28 років вийшла представниця Харківського облвідділу УТОГ В. Матюхіна, від 29 до 34 років — Г. Чмихало (Запоріжжя).

Серед чоловіків перші місця у вікових групах завоювали: від 19 до 28 років — В. Лисинин (Кіровоград), від 29 до 39 років — М. Соцький (Житомир), від 40 років і старше — В. Скороденюк (Одеса).

Житомирський облвідділ УТОГ доклав багато зусиль для того, щоб змагання пройшли організовано, на високому рівні.

Команди, які зайняли перше, друге і третє місця, нагороджені дипломами Української спортфедерації глухих. Переможці кожної із вікових груп серед жінок і чоловіків відзначені грамотами Укрспортфедерації, медалями і цінними подарунками.

Разом з тим слід відзначити, що у процесі підготовки команд до цих відповідальних змагань мали місце недоліки. Не взяли участь у спортивному супернічній команді Ворошиловградської спортфедерації — минулорічний чемпіон, а також команди Дніпропетровської,

Чернігівської і Тернопільської облспортфедерацій. Спортсмени з Херсона прибули на змагання у складі двох осіб замість п'яти. Незадовільно підготувалася до змагань команда Хмельницького. Нижче своїх можливостей виступили команди Волинської, Полтавської, Кримської та деяких інших облспортфедерацій.

Показала низькі результати і значна кількість учасників змагань, особливо з кульової стрільби та плавання. Так, через слабку підготовку із 33 жінок у боротьбі з плаванням взяли участь лише 16. Не з'явилися в плавальній басейні 9 учасників-чоловіків. До того ж зійшли з дистанції Л. Теслюк (Львів), В. Долинський (Ровно). Вийшли з кросу Л. Суходол (Миколаїв), М. Омельчук (Луцьк), М. Даньканич (Ужгород), Л. Буйволенко (Суми), а член команди з Чернівців З. Зими́на не взяла участі ні в кросі, ні в плаванні.

Нульові результати з стрільби показали: М. Калмиков і Н. Наумінкіна з Києва, М. Вишневецька та М. Булавін із Запоріжжя, В. Сергієнко з Сум, М. Даньканич, О. Гайдук, І. Тар, С. Білусяк з Ужгорода.

Ці та інші факти свідчать про те, що на місцях не приділяється належної уваги підготовці спортсменів до змагань.

Слід сподіватися, що керівники обласних відділів УТОГ та обласних спортивних федерацій розберуться на місцях і суворо спитануть з тих, хто допустив відраження на змагання не підготовлених спортсменів. Має сказати своє слово з цього питання і президія Української спортивної федерації глухих.

И. ЗДОРОВИЛО,
заст. начальника оргвідділу
ЦП УТОГ, член президії
Укрспортфедерації.

ПЕРЕМОГЛИ ГОСПОДАРИ

На Садгірському стадіоні Чернівців нещодавно відбулася товариська зустріч між футбольними командами Бельського учбово-виробничого підприємства Молдавського товариства глухих і Садгірського будинку культури УТОГ. Перед початком гри автор попросив тренерів розповісти про готовність команд до матчу.

Тренер гостей Микола Якович Демян сказав:

— Мої підопічні в хорошій спортивній формі і бадьорому настрої. Наша мета — помірятися силами з давніми суперниками — садгірцями і, звичайно, ми намагатимемося виграти зустріч.

Не менш оптимістичним був і тренер господарів поля Віктор Павлович Міхелев:

— Наша команда уступати перемогі не збирається. Будемо грати з повною віддачею.

Гра розпочалася взаємними атаками і проходила на великих швид-

костях. На 15-й хвилині гри нападаючий садгірців Сопівник з подачі Голодівського відкриває рахунок. Та гості не розгубилися і одна з їх контратак увінчалася успіхом: з подачі Додуна нападаючий Берда відновлює рівновагу. У другому таймі територіальна перевага повністю була на боці садгірців і Бабійчук, а потім Степіко доводять рахунок до 3:1. Молдаванам вдалося сквитатися один гол, його забив Мовселяну, та все одно перемога за господарями 3:2.

Арбітр, суддя першої категорії, Алірій Григорович Ільчук визначив кращих футболістів: Берду, Степіко, Сопівника і відмітив, що гра була безкомпромісною і цікавою.

Молдавські друзі запросили садгірців до сонячної Молдавії помірятися силами на своєму полі.

Г. ВЛАСОВ.
м. Чернівці.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Продовжується передплата на газету „Наше життя“ на 1980 рік.

Передплату приймають поштові філії зв'язку, агентства «Союздруку», громадські розповсюдженні преси на підприємствах та в установах, сільські листоноші.

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА:

на рік — 1 крб. 04 коп.

Передплачуйте газету „Наше життя“

Редактор П. БУЛАТОВ.